

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1728)
forskningsministerråd
(Offentligt)

FKU, Alm. del - bilag 414 (Løbenr. 26696)
KOU, Alm. del - bilag 319 (Løbenr. 26712)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	24. september 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges IT- og Forskningsministeriets notat vedrørende forslag til Rådets afgørelse om godkendelse af Kommissionens undertegnelse af to samarbejdsaftaler mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og regeringen for Den Russiske Føderation om henholdsvis nuklear sikkerhed og kontrolleret nuklear fusion, KOM (2001) 474 endelig udgave.

Aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg

**IT- og
Forskningsministeriet**

24. september 2001

Forskningspolitisk kontor/LHE
J.nr. 791

FSKF0044

Forslag til Rådets afgørelse om godkendelse af Kommissionens undertegnelse af to samarbejdsaftaler mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og regeringen for Den Russiske Føderation om henholdsvis nuklear sikkerhed og kontrolleret nuklear fusion

KOM(2001) 474 endelig udgave

I. Baggrund

Den 17. januar 1991 vedtog Rådet en beslutning, der bemyndigede Kommissionen til at gennemføre forhandlinger om to aftaler om henholdsvis nuklear sikkerhed og kontrolleret nuklear fusion mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og regeringen for Den Russiske Føderation.

Forhandlingerne mellem Kommissionen og de russiske myndigheder blev afsluttet i 1992 uden særlige problemer. Rådet godkendte i december 1994, at Kommissionen underskrev aftalen. Før den formelle indgåelse af begge aftaler, fremkom de russiske myndigheder imidlertid med væsentlige ændringsforslag til den tekst, som Rådet havde godkendt. Kommissionen behandlede sagen i adskillige år, uden at der kom nogen reaktion fra russisk side.

Man er nu nået til enighed om visse ændringer, således at den foreliggende tekst kunne godkendes af begge parter den 22. juni 2001. Teksten er i overensstemmelse med de forhandlingsdirektiver, som Rådet oprindeligt gav Kommissionen. Kommissionen anmoder om, at Rådet træffer beslutning om at godkende indgåelsen af de to aftaler.

- Forslagenes indhold

Aftalen vedr. nuklear sikkerhed

Formål og retsgrundlag

Samarbejdet skal på et gensidigt fordelagtigt grundlag bidrage til forbedring af den nukleare sikkerhed. Retsgrundlaget er artikel 101, stk. 2, i Euratom-traktaten, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Samarbejdets omfang og former

Samarbejdet skal omfatte følgende emner:

- a. Forskning vedrørende reaktorsikkerhed
- b. Strålingsbeskyttelse
- c. Forvaltning af nukleart affald
- d. Nedlukning, dekontaminering og demontering af nukleare anlæg
- e. Forskning og udvikling vedrørende regnskab og kontrol med nukleare materialer.

Samarbejdet kan gennemføres navnlig ved:

- udveksling af tekniske oplysninger ved hjælp af rapporter, besøg, seminarer, tekniske møder osv.
- udveksling af personale mellem involverede laboratorier og/eller organer, også i uddannelsesøjemed
- afbalanceret deltagelse i fælles undersøgelser og aktiviteter.

Finansiering

Aktiviteterne er afhængige af, at der er passende midler til rådighed hos hver af parterne. Alle omkostninger i forbindelse med samarbejdet afholdes af den part, der pådrager sig dem. Finansiering af industrielle aktiviteter er udelukket.

Intellektuel ejendomsret og ophavsret

En integrerende del af aftalen udgøres af tre bilag:

1. Vejledende principper for fordeling af intellektuelle ejendomsrettigheder, der opstår ved fælles forskning på grundlag af samarbejdsaftalen inden for nuklear sikkerhed.
2. Definitioner af følgende begreber: "intellektuel ejendomsret"; "deltager"; "fælles forskning"; "viden"; "resultater af intellektuel virksomhed".
3. Vejledende kendetegn ved en teknologiforvaltningsplan (TFP).

Forvaltning af aftalen

Parterne nedsætter et koordineringsudvalg, der skal koordinere og føre tilsyn med gennemførelsen af aftalen. Udvalget mødes én gang om året, skiftevis i Fællesskabet og Rusland.

Varighed

Aftalen træder i kraft på den dag, hvor parterne skriftligt har meddelt hinanden, at de har afsluttet de interne procedurer, som er nødvendige for aftalens ikrafttrædelse. Den forbliver i kraft i en indledende periode på 10 år. Derefter videreføres den stiltiende for fem år ad gangen, medmindre en af parterne med et skriftligt varsel på seks måneder forud for aftalens udløb anmoder om, at den bringes til ophør eller genforhandles.

Aftalen vedr. nuklear fusion

Formål og retsgrundlag

Parterne skal opretholde og intensivere samarbejdet på de områder, der er dækket af deres respektive fusionsprogrammer på basis af lighed og gensidig fordel for - især inden for rammerne af aktiviteter, der har tilknytning til ITER-

projekt gennemførelsen - at styrke den videnskabelige forståelse og teknologiske formåen, der ligger til grund for et fusionsenergisystem.

Retsgrundlaget er artikel 101, stk. 2, i Euratom-traktaten, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Samarbejdets omfang og former

Samarbejdet kan finde sted på følgende forskningsområder:

- a. Plasmaprocesser i tokamakker, herunder de store projekter af nuværende generation og aktiviteter i forbindelse med projekter af næste generation
- b. andre udviklingslinjer i tokamakker
- c. magnetisk fusionsteknologi
- d. plasmateori og anvendt plasmafysik
- e. udvikling af programpolitikker og -planer, og
- f. andre områder efter fælles aftale mellem parterne.

Samarbejdet kan gennemføres ved

- udveksling af videnskabelige og tekniske oplysninger
- udveksling af personale
- fælles møder, konferencer, seminarer
- udveksling af prøver, materialer, instrumenter og apparater til forsøg og evaluering
- afbalanceret deltagelse i fælles undersøgelser og aktiviteter
- andre aktiviteter efter nærmere aftale mellem parterne.

Intellektuel ejendomsret og ophavsret

En integrerende del af aftalen udgøres af tre bilag:

1. Vejledende principper for fordeling af intellektuelle ejendomsrettigheder, der opstår ved fælles forskning på grundlag af samarbejdsaftalen inden for kontrolleret nuklear fusion.
2. Definitioner af følgende begreber: "intellektuel ejendomsret"; "deltager"; "fælles forskning"; "viden"; "resultater af intellektuel virksomhed".
3. Vejledende kendetegn ved en teknologiforvaltningsplan (TFP).

Forvaltning af aftalen

Parterne nedsætter et koordineringsudvalg, der skal koordinere og føre tilsyn med gennemførelsen af aftalen. Udvalget mødes én gang om året, skiftevis i Fællesskabet og Rusland.

Finansiering

Alle omkostninger i forbindelse med samarbejdet afholdes af den part, der pådrager sig dem, medmindre det specifikt aftales skriftligt.

Parternes gennemførelse af samarbejdsaktiviteter er betinget af, at der er passende midler til rådighed.

Varighed

Aftalen træder i kraft på den dag, hvor parterne skriftligt har meddelt hinanden, at de har afsluttet de interne procedurer, som er nødvendige for aftalens ikrafttrædelse. Den forbliver i kraft i en indledende periode på 5 år. Derefter videreføres den

stiltiende for fem år ad gangen, medmindre en af parterne med et skriftligt varsel på seks måneder forud for aftalens udløb anmoder om, at den bringes til ophør eller genforhandles.

III. Europa-Parlamentets udtalelse

I henhold til Euratom-traktaten skal Europa-Parlamentet ikke høres.

IV. Høring i Danmark

Forslaget har været sendt til høring hos EF-Specialudvalget for forskning. De i Specialudvalget repræsenterede organisationer havde ingen bemærkninger.

V. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil ikke have direkte statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

VI. Nærhed og proportionalitet

Kommissionen har ikke redegjort for princippet for nærhed og proportionalitet.

Ud fra et dansk synspunkt skal aftaler mellem EU og tredjelande ikke erstatte bilaterale aftaler. De to typer aftaler kan supplere hinanden.

- Forelæggelse i Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været nævnt for det daværende Markedsudvalg. Dette formodes at være sket i slutningen af 1990 eller umiddelbart i begyndelsen af 1991.